

Verhoging en wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1883.

[18. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verhoging en wijziging van het VIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1883.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Oranje-Nassau, den 27sten Augustus 1883.

WILLEM.

[18. 2.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener verhoging en wijziging van het zesde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor 1883, vastgesteld bij de wet van den 27sten Januari 1883 (*Staatsblad* n°. 10);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De artikelen 12 en 22 van het zesde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor 1883 (*Departement van Marine*) worden verhoogd, als:

Artikel 12. Aanschaffing van alle materialen, uitgezonderd hout en steenkolen, aanschaffing en herstelling van alle voorwerpen en inrichtingen, benoodigd tot den aanbouw, de aftimmering, vervorming, toetuiging, uitrusting, het onderhoud en de herstelling van schepen en vaartuigen op 's Rijks werven en van de werktuigen en behoeften tot dien aanbouw, die vervorming en herstelling vereischt; aanmaak van torens voor oefeningen met geschut; herstelling en vervorming van schepen en vaartuigen bij particulieren; kosten van vervoer, bereiding en keuring, met tweehonderd een duizend zeshonderd vijf en zestig gulden (f 201 665) en derhalve gebracht op een millioen vierhonderd zeven en dertig duizend zeshonderd vijf en zestig gulden (f 1 437 665).

Artikel 22. Onderhoud en herstelling van gebouwen, magazijnen, werkplaatsen, hellingen, vaste kappen, dokken, sluizen, bruggen, bokken, kranen, kaaimuren, beschoeiingen, ommuringen en omrasteringen, wachten, geschutstellingen enz., benevens andere marinewerken; aanschaffing van de daarvoor benoodigde materialen, kosten van vervoer, toezicht en beproeving, kosten van opzicht, huur en andere onkosten van buskruitmagazijnen, waaronder die, behoorende aan particulieren te *Nieuwer-Amstel*, met vijftien duizend gulden (f 15 000) en derhalve gebracht op honderd acht en veertig duizend gulden (f 148 000).

Artikel 2.

Artikel 16. Aanschaffing en herstelling van scheepsstoomwerktuigen en ketels, daarvoor benoodigde materialen en voorwerpen, machtskamer-behoeften; kosten van vervoer en toezicht bij de vervaardiging en beproeving,

wordt aangevuld met het volgende:

benevens een termijn van betaling voor bewaring en onderhoud van de stoomwerktuigen en ketels met toebehooren, bestemd geweest voor het schroefstoomschip 1ste klasse *Doggersbank*.

Artikel 3.

Ten gevolge van de bij art. 1 genoemde verhogingen wordt het totaal der IIde afdeeling van meergenoemde begrooting gebracht op vijf millioen tweehonderd vijf en veertig duizend zeshonderd vijf en zestig gulden (f 5 245 765), terwijl het eindcijfer van het zesde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1883 wordt verhoogd tot twaalf millioen vijfshonderd zes en dertig duizend zeshonderd twintig gulden zeventig cents (f 12 536 620,70).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministerieele departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Marine,

[18. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De aangevraagde gelden moeten strekken tot gedeeltelijken aankoop van ijzer, gereedschappen en andere behoeften ter vervanging van die, welke bij den brand in den ochtend van den 20sten Juni jl. op 's Rijks werf te Amsterdam uitgebroken, onbruikbaar of vernield werden.

Om den bouw van een schroefstoomschip 1ste klasse op de scheepshelling n°. 6 van genoemde werf geregeld te kunnen voortzetten, is het noodig, dat de ondergeteekende spoedig de beschikking erlangt over de in het wetsontwerp aangevraagde bedragen, ook om de scheepshellingen n° 5 en 6 de vereischte herstellingen te doen ondergaan.

Uit de hierbij overgelegde globale begrooting der schade door den brand veroorzaakt blijkt, dat het bijna afgebouwde schroefstoomschip der 1ste klasse *Doggersbank* is verloren gegaan; de voor dezen bodem bestemde stoomwerktuigen en ketels zullen nu aan de fabriek, waar zij werden vervaardigd, zolang bewaard en onderhouden moeten worden totdat met den bouw van een ander gelijksoortig schip ver genoeg gevorderd is, om met de opstelling van de stoomwerktuigen enz. een aanvang te kunnen maken.

Ten einde de verevening der hieruit voortvloeiende kosten (± f 14 000, te betalen in twee termijnen) mogelijk te maken, is eene wijziging van het daartoe betrekkelijk artikel der begrooting in het wetsontwerp opgenomen; eene verhoging van het artikel voor te stellen was niet noodzakelijk, daar een bedrag van f 60 000 voor stoomwerktuigen van het schroefstoomschip 1ste klasse *Kortenaar*, uitgetrokken op den dienst van 1883, ongebruikt zal blijven.

De vereischte sommen om het overige bij den brand verloren gegaan materieel door ander te kunnen doen vervangen zullen bij de begrootingen voor den dienst van 1884 en 1885 worden aangevraagd.

Indien dit wetsontwerp tot wet mocht worden verheven, zal later, zoo noodig, een voorstel worden gedaan tot verhoging van de som tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen en tot beleening van schatkistbiljetten voor 1883 toegestaan.

De Minister van Marine,
F. L. GEERLING.